

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum VI. Ligneis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

CAPITULUM V.

Cum sis.

PARAPHRASIS.

Dubitabat Episcoporum nonnemo, utrum plura in eadem Ecclesia altaria v.g. & plures Episcopos simul eodem die consecrare posset? Cui dubio respondet de eo quaesitus Pontifex affirmativè, quòd scilicet in eadem Ecclesia plura simul altaria & plures Episcopi (& quidem hi sub eadem missa) consecrari possit. Textus & resolutio est clara, nulla ulteriore indigens notitià, aut explicatione.

CAPITULUM VI.

Ligneis.

PARAPHRASIS.

Quaerebatur ex Pontifice, an nova consecratio Ecclesie, vel altarium necessaria esset, in eo casu, quo parietibus Ecclesie illatis, & in sua integritate permanentibus, tectum v.g. Ecclesie, aut scamna &c. igne combusta fuerint; altaria verò, quamvis modicam in extremitatibus passa essent fracturam, nec mota tamen, nec enormiter fracta juxta dicta in 1. cap. b. t. Cui quaesito respondet Pontifex, in neutro hoc casu, novam aut Ecclesie, aut altarium reconsecrationem necessariam asserens.

SUMMARIUM.

1. Si parietes alicujus Ecclesie integri subsistant, & illesi (saltem secundum majorem sui partem) etiamsi tectum, scamna, & alia intra illam Ecclesiam ornamenta exusta fuerint, non indiget novà altà consecratione, nisi crassa omnis parietum interior abrasa sit, vel ex incendio ceciderit, in casu Ecclesie prius consecratae.
2. Quid sentiendum, si antiqui parietes

Ttt 3 to-

net ad interius corpus Ecclesie, ab interiore tecto scilicet, usque ad pavimentum illius Ecclesie, & à summa ara usque ad parietem oppositum, ita ut etiam sacella intra talem Ecclesiam instituta, si proprio muro à reliquo Ecclesie corpore non sint juncta, & ad usum divinum deputata, Ecclesie taliter violatae, reconciliatione indigentis, nomine veniant, cum verba *cap. ult. hoc tit.* quibus divina officia in tali Ecclesia suspensa asseruntur, hanc explicationem exigant: non tamen violari talem Ecclesiam per talia (supra tabulatum ejus in tecto; aut infra in cryptis v.g. aut speluncis inferioribus, vel in cameris, ad latus Ecclesie adherentibus, pro rerum Ecclesie custodia deputatis; aut pro ministrorum Ecclesie habitationibus, muro distincto separatis &c. ne in hac violationis materia nimium extendantur verba sacrorum Canonum; & ab eo, quod de cameris contiguis asserit, uti & in *cap. unico in sexto hoc tit.* ad alia transferantur.

Notandum quartò. Violatà taliter Ecclesiam, ut in ea celebrari non possit ante reconciliationem, violatum etiam censerì cæmeterium Ecclesie contiguum, ut in hoc sepeliri nemo possit ante reconciliationem, prout expressè statuitur in *cap. unico hoc tit. in sexto.* ita tamen, ut si reconcilietur Ecclesia, specialis etiam cæmeterij reconciliatio necessaria non sit, sed accessoriè censeatur cæmeterium reconciliatum, si Ecclesia reconcilietur; cum enim in tali casu, quo cæmeterium contiguum est Ecclesie, accessorium hoc sit Ecclesie, consequenter juxta regulam 46. in sexto sicuti censeatur pollutum, Ecclesiam pollutà, tanquam accessorium induens naturam & conditiones principalis, ita etiam reconciliatum censeatur, principali reconciliato; de hoc tamen paulò post.

Notandum quintò. Reconciliationem Ecclesie taliter violatae fieri debere per aquam cum vino & cinere benedictam: de hoc tamen reconciliandi modo plura dicentur infra in *cap. aqua. 9. hoc tit.*

101, vel simul, vel successivè destruantur, & novi semper succedant?

NOtandum. De veritate responsi hujus Pontificij, quoad secundam partem, de nihil necessaria reconsecratione altarium, in casa quo nec mota (dicto modo) illa essent, nec enormiter fracta, etiamsi fracturam aliquam in extremitatibus passa essent, ex 1. *hujus tit. capit.* patet. Quod autem neque Ecclesia, si semel jam legitime consecrata fuit, nullà novà reconciliatione indigeat, si parietes illius Ecclesie persistant integri, etiamsi exultum fuerit Ecclesie illius tectum, scamna, sedilia, picturæ, aliæque illius ornamenta, intra talem Ecclesiam &c. ipsa etiam parietum dealbatio fumo & igne pessimè decolorata, aut obscurata, aut parietes ipsi pluribus fracturis dissoluti sint, modò subsistant adhuc integri, & illæsi, ita ut nec toti secundum majorem partem ceciderint, ex *hoc cap.* patet, & ex ea ratione, quod consecratio Ecclesie non in his, sed in interiore superficie patietum, in quibus unctio fit, & per cruces signatio, consistat. Quod si tamen parietes Ecclesie non ceciderint quidem, & corruerint, crusta tamen interior omnis abrasa sit, vel ex incendio ceciderit, perditur illius Ecclesie consecratio, si consecrata fuit, cum pereat materia, in qua facta est consecratio; benedictio tamen non perit, si benedicta fuit talis Ecclesia, & ad cultum divinum destinata, etiamsi crusta omnis abrasa fuerit, & ipsi etiam parietes corruerint, cum benedictio solo inhaerere censetur, juxta communio-rem Doctorum sententiam, legi illi 73. conformem *ff. de contrah. Empt.* quæ dicit, ædem sacram terræ motu dirutam, non esse locum profanum.

Quæres tamen adhuc, si successivè pars una post alteram parietis Ecclesie consecratae tollatur, & nova semper substituitur, utrum Ecclesia nova reconsecratione indigeat, si tandem omnis Ecclesie consecratae partes ablatus sit, & novæ semper partes successivè substituta fuerint, quæ in prima consecratione non steterunt.

Respondetur primò. Certum esse, si omnis simul paries Ecclesie consecratae tollatur, & novi parietes substituantur, sive casu fortuito corruant illi, sive consilio destruantur, quod Ecclesia talis de novo sit consecranda, cum hæc modò existeret Ecclesia nunquam consecrata fuerit.

Respondetur secundò. Si non quidem simul omnis Ecclesie consecratae partes tollatur, major tamen illius pars simul tollatur, aut corruat, quod nova consecratione indigeat Ecclesia talis, cum in tali casu nec physicè, nec moraliter eadem sit Ecclesia, quæ antehac fuit, etiamsi ex ipsorum lapidibus sit ædificata.

Respondetur tertio. Qualicumque tandem pars Ecclesie tollatur, si tollatur auctoritate legitima absque intentione emendandi, si tamen postmodum reedificaretur, quod nova consecratio hujus noviter constructæ Ecclesie fieri debeat, prout valde probabiliter docet Panormitanus, cum multum in hoc casu moraliter valeat intentio operantis, auctoritatem legitimam habentis profanandam Ecclesiam, cujus intentio est, novam Ecclesiam ædificare.

Respondetur quartò. Valde tamen etiam probabile esse, si successivè tantum minor pars Ecclesie consecratae partes destruantur, & nova semper substituantur, quamvis successu temporis omnis antiquus paries ablutus fuerit, & novus substitutus, non tamen ex intentione novam Ecclesiam constituendi, quod Ecclesia talis nova reconsecratione non indigeat, cum non minus eadem moraliter loquendo maneat Ecclesia, quam eadem moraliter navis maneat, licet subinde pro destructis tabulatis, nova fiat tabularum novarum accessio *L. quod in veteri S. ult. ff. de leg. 1.* & in hac etiam parvis minoris ad majorem partem adjunctione, major pars trahat ad se minorem, ita ut consecratio majoris, ad hanc etiam minorem, iuxta probabilem sententiam, & *Glossam in cap. si motum de consecra. dist. 1.* extendatur, & nunquam omnis consecratio cesset

amissa. Videatur *Theol. Mor. l. c. c. s. n. 16.*

CAPITULUM VII.

Consulisti.

PARAPHRASIS.

Sepulta fuerunt in Cæmeterio quodam excommunicatorum defunctorum cadavera, quærebatur proinde ex Pontifice, utrum per hanc excommunicatorum in cæmeterio sepulturam, violatum illud fuerit, ut reconciliatione indigeret: & respondet Pontifex affirmativè, violatum scilicet illud, per talium sepulturam esse, & asperione aquæ solemniter benedictæ, reconciliandum prius, quàm iterum fidelium corpora in eo sepeliantur.

SUMMARIUM.

1. Quid nomine Cæmeterij veniat?
2. Violatur, violatà Ecclesia, si Ecclesia contiguum sit; si vero non sit contiguum, eodem modo principaliter violatur, quo Ecclesia violatur, & sua reconciliatione indiget.
3. Per sepulturam excommunicati vitanda in cæmeterio violatur hoc.
4. Probabile est, & praxi hodierna conforme, non violari in ullo casu cæmeterium, si nec consecratum est, nec benedictum ab Episcopo.

Notandum primò. Cæmeterium illum locum dici, qui auctoritate Episcopi, si non consecratus aut benedictus sit, destinatus saltem est & deputatus, ad sepelienda in eo defunctorum fidelium cadavera: sicuti autem tale cæmeterium, si Ecclesie contiguum est, consecratur per Ecclesie consecrationem, ita etiam violatur, & execratur Ecclesia violatà, aut execratà, juxta *cap. un. in 6. hoc tit.* Vel si contiguum Ecclesie non sit, suam propriam consecrationem, benedictionem, aut Episcopalem saltem deputationem habens, execratur, aut violatur eodem modo, & in illis casibus, quibus vio-

latur, aut execratur Ecclesia; sicuti enim in illo casu censetur quid esse accessorium ad Ecclesiam contiguam principalem, & consequenter sequitur naturam principalis juxta regulam 46. in sexto. ita in hoc casu, cum Ecclesie non sit accessorium, censetur se habere ut principale, & iisdem modis violari, quibus violatur Ecclesia, uti patet etiam ex *cit. cap. un. hoc tit. in sexto, & ex cap. Ecclesiam. 27. ac 28. dist. 1. de consecr.*

Notandum secundò. Quando dicitur hinc per sepulturam excommunicati in cæmeterio, violari cæmeterium, intelligi debere hoc de sepultura excommunicati vitandi, post Concilium Constant. excommunicati scilicet publicè denuntiati, aut notorij percussoris Clerici; sicuti cum pluribus alijs bene etiam notavit Navarrus dicens, per sepulturam Hæretici nominatim non denuntiati (qualiter non denuntiati, nec vitandi sunt Hæretici nostræ Germaniæ) non violari Ecclesiam, *arg. cap. sacris 12. de sepult.*

Notandum tertio. Reconciliationem talis cæmeterij violati fieri debere, tam in hoc, quàm in alijs casibus violationis, eodem modo, quo Ecclesia notatur reconcilianda, de quo paulò post: probabile tamen etiam est, & hodierna praxis obtinet, quòd cæmeterium, si nec consecratum, nec benedictum sit, sed sola auctoritate Episcopi ad sepulturam fidelium deputatum, & determinatum, nunquam violetur, ut reconciliatione indigeat. Videatur *Theol. Mor. l. c. c. s. n. 2.*

CAPITVLVM VIII.

Cum sicut.

PARAPHRASIS:

Intellexit Honorius III. Pontifex ex Capitulo Oradiensi, quòd Regina Hungariæ, Ecclesiam suam quidem fundaverit, & consecrari fecerit, nullam tamen ei dotem assignaverit: rescribit proinde, Ecclesiam consecrandam non fuisse, nisi de

dote